

МЕНЕДЖМЕНТ ЯКОСТІ ОСВІТИ ЯК ОСНОВНА МЕТА ДІЯЛЬНОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Ямполь Ю. В.

*Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка,
м. Кам'янець-Подільський*

Екстенсивне зростання світової системи освіти в останні десятиліття, як відомо, призвело до перегляду багатьох «класичних» поглядів на оцінку якості здобутої освіти. Неможливість безпосереднього контролю якості освітнього продукту в кожному конкретному випадку змушує переносити акценти зі змісту освіти на процес її надання-отримання або, іншими словами, на вдосконалення механізму функціонування системи освіти. Одним з найбільш ефективних інструментів для такого вдосконалення стають системи менеджменту якості освітніх установ, створені на основі стандартів ISO серії 9000. На даний час, в Україні підвищення якості освіти є одним з найважливіших пріоритетів освітньої політики держави. Національною стратегією сталого соціально-економічного розвитку передбачено виведення системи освіти України на рівень, що відповідає світовим стандартам. Йде робота зі створення менеджменту якості освіти в навчальних закладах всіх типів власності. Менеджмент якості, передусім, пов'язані з ідентифікацією споживача та її вимог. Для освітніх закладів різного типу споживачі будуть, безперечно, різні. Якщо для університетів – це держава, різні суб'єкти господарської діяльності, індивідуальні споживачі, то для установ, що забезпечують отримання освіти попереднього рівня (загальна середня, середня спеціальна та інші), як споживачів розглядаються також і самі вищі навчальні заклади.

Установи освіти, безсумнівно, вважатимуться одними з найскладніших під управлінням організацій. Це з різноманітністю типів і розгалуженістю структури таких установ, особливостями їх діяльності (тривалість, трудомісткість і комплексність навчання, численність видів робіт, які безпосередньо пов'язані з навчанням), специфікою персоналу (значна частка докторів і кандидатів наук, професорів і доцентів, відносна незалежність діяльності викладачів, свобода у виборі методик викладання тощо). У цьому діяльність навчальних установ відбивається, передусім, у сукупності процесів, що й становлять основу менеджменту якості освіти організації. Тому найбільш важливим елементом впровадження системи менеджменту якості освіти є визначення процесів, логічно упорядкованих етапів усіх дій, що здійснюються у навчальному закладі. У той же час, якщо врахувати, що робота закладу освіти будь-якого рівня, незважаючи на їхню різноманітність, підпорядкована вирішенню єдиного глобального завдання – навчання та виховання молодого покоління громадян країни – стає очевидним, що при виділенні процесів, що відносяться до категорії основних, можна (і, мабуть, необхідно) сформулювати ряд загальних підходів та критеріїв. Це допоможе, по-перше, виділити головну мету існування закладу і, по-друге, диференціювати їх відповідно до рівня освіти та конкретних завдань.